

Celebracions artificials

Text > GERARD BAGUÉ, director

La REVISTA DE GIRONA arriba als 350 números i això s'ha de celebrar. Voleu dir? I si esperem al número 400? O encara millor, al 500? Però això suposaria esperar vuit anys. O vint-i-cinc! D'acord, celebrem-ho, doncs, però com? No pas amb un article de compromís d'aquests que sovintegen amb motiu dels aniversaris i les commemoracions que ens empesquem cada any, sense aportacions noves ni reflexió crítica, amb dades reescalfades; un ritual buit que de vegades amaga la voluntat de revisió política i manipulació històrica per alinear el passat amb els postulats dels qui manen avui. Seria un exercici sucós analitzar cada any què es commemora, com i per què. I què no se celebra, per motius diametralment oposats. Admeto que els escrits de tràmit, aquests que cal fer (sense ganes) perquè toca o perquè sempre s'ha fet així, abans em suscitaven una urticària que ara puc esquivar amb intel·ligència. Amb intel·ligència artificial, és clar.

Li demano al ChatGPT que m'escrigui un article editorial commemoratiu dels 350 números de la REVISTA DE GIRONA. L'hauria pogut encaixar aquí i més d'un (potser menys d'un) m'hauria felicitat. El text inclou frases de ressonància humanística com aquesta: «Perquè en un moment en què les narratives ràpides i superficials sovint guanyen terreny, la REVISTA DE GIRONA continua defensant l'espai per a la reflexió i el diàleg pausat». O altres d'efectistes, com aquestes: «Aquest aniversari no és només una fita numèrica. És una celebració de la continuïtat i de la capacitat de reinventar-se. La REVISTA DE GIRONA ha sabut evolucionar amb el temps, abraçant nous formats i noves narratives sense perdre l'essència que la fa única». Amén.

Aprofito la tangent i desvio el tema cap a aquest esclau que escriu per nosaltres. Quants discursos polítics, treballs escolars i acadèmics, al·legats i sentències judicials, i qui sap si futures novel·les premiades amb el Bertrana, no puen ja de les seves fonts de capacitat analítica i sensatesa estilística. El present (i el futur) és desolador si deixem tota la creativitat en les seves mans, però hem de mirar de mantenir l'optimisme. La intel·ligència artificial és evident que servirà, entre moltes altres coses que ara se'ns escapen, per ajudar els ganduls i els ineptes, però també per estimular els ambiciosos. El sorgiment d'aquestes eines ens obliga a parir textos inequívocament humans, massa humans, amb l'empremta de l'estil més personal i les opinions menys previsible. Mirem aquesta incipient intel·ligència cibernètica com un amic, o com un esclau, si voleu; però, quan calgui, també com un enemic despietat que ens vol usurpar fins i tot la identitat, com un contrinçant que ens burxa i ens esperona fins que ens fa treure raonaments, opinions i crítiques que no passen pels seus engranatges rudimentaris. L'hem de combatre amb una creativitat amb ànima.

I tot això, fins al dia que aquests ginys siguin més espavilats i més humans que nosaltres. Perquè això arribarà. Perquè qualsevol aficionat a la ciència-ficció sap que el guió té aquest final. O aquest principi.

I de l'efemèride, ja n'escrirà el director artificial en el número 500.



>> Missa tedeum a la catedral de Girona, el 1957, durant els actes de celebració del 23è aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a Girona.

(Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. NARCÍS SANS PRATS.)